

„Na loukách Valaška se Salamandrem a Iskérkou“

Konečně nám bylo časově přáno a mohla jsem se sejít s Vojtou Bajerem (vedoucím ČSOP Salamandr). Vojta je člověk, který vypadá, že je každý den se svými kolegy v terénu a pracuje na přírodních lokalitách či na monitoringu nějakých maloplošně chráněných územích na Beskydsku. Zdá se pln energie a elánu. Ale pravda je taková, že většinu jeho práce tvoří administrativa velkých projektů, jejich koordinace, komunikace s veřejností a spousta dalších činností.

Salamandr realizuje projekt „Lidé pro přírodu Beskyd“, který je financován ze Švýcarských fondů. V rámci tohoto projektu vznikla možnost vytvořit placená tréninková pracovní místa. Lidé s duševním onemocněním z Iskérky dostali nabídku vypomáhat na přírodních lokalitách, které ČSOP Salamandr má v pronájmu za účelem péče o ně (sečení trávy, hrabání a úklid, nebo spásání luk ovceci aj.). Během letních měsíců vyjížděli klienti Iskérky téměř každý čtvrtek do okolí Rožnova p. R., Vsetína, Dolní Bečvy, Radhoště aj., aby zde pomáhali hrabat posekanou trávu a z luk ji odklízet. Vojta Bajer se svěřil, že pro jeho organizaci bylo zapojení našich klientů do projektu náročnější především organizačně. To vše vyvažuje hlubší smysl. Cílem Salamandru bylo zkusit něco jako je sociální podnikání, pomoci našim klientům získat práci, motivovat je, ukázat jim nějaké přírodní lokality. Prostě udělat ještě něco navíc. Byla to krásná práce. Vzájemně jsme se obohatili, podporovali, ale také nasmáli. Věřím, že se nám podaří udržet spolupráci. Děkuji celému týmu ČSOP Salamandr. Do budoucna jim přeji mnoho úspěchů – především v udržení jejich chodu, protože získávat finance na ochranu přírody v dlouhodobém horizontu je opravdu složité. Hodně štěstí.

A jak hodnotí spolupráci naši klienti?

„Byla to dřina, ale cítím, že se mi zlepšila fyzička, práce mne bavila a je mi líto, že tento

projekt pro letošek končí.“

Výpověď jiného z klientů:

„Je to moc fajn práce, hlavně na čerstvém vzduchu a mezi dobrými lidmi. Teď, až to skončí, budu muset zase počítat každou korunu. Je těžké najít podobnou práci. Je málo takových nabídek.“

Jiná výpověď:

„Práce bylo tak akorát.

Někdy jsme toho měli až až. Záleželo na lokalitě a počasí. Ale pak ten pocit stál za to. Zvládl

bych to i dvakrát týdně možná po nějaký čas. Snad jsme i Salamandru nějak pomohli. Děkujeme jim.“

A jak jsem to viděla já, Monika, v danou chvíli pracovník v sociálních službách a zároveň i kolega našich klientů při práci na přírodních lokalitách?

„Byl to opravdu skvělý tým. Často jsme se i smáli. Fyzická práce je vždy namáhavá, ale krása přírodních lokalit, smysl pro humor a skvělý tým vše vyrovnával. Moc děkuji všem za

spoluúčast a úsilí. Vnímám to i tak, že každý z nás si osahal své hranice a možnosti fyzických sil. To, že bez práce nejsou koláče, že každý jsme individualita a není to o tom, že všichni vydrží stejně. Samozřejmě u lidí s duševním onemocněním je potřeba klást více důraz na jejich individuální možnosti.“

Když jsem se dotazovala Martina Konupky ze Salamandru, jak funguje motivace k práci u jejich normálních zaměstnanců

pracujících v terénu, tak odpověděl: *„ Lidé se vzájemně podporují. Prostě musí zvládnout tu práci a pokud se někdo bude ulívat, znamená to, že tam budou děle. A to se týmu samozřejmě nelíbí, tak se vzájemně „motivují“.*

Po rozhovoru s Vojtou B. jsem pochopila, že Iskérka o.p.s. i Salamandr ČSOP mají mnoho společného. Salamandr se nesnaží pracovat jen v oblasti svého zájmu a věnovat se přírodě a Iskérka jen klientům s duševním onemocněním. Snahou obou organizací je i propojení jejich aktivit s veřejností, se státní správou, s osvětou a navázání vzájemných vztahů. Stejně jako je tomu v přírodě. Nikdo z nás není úplně nezávislý.

Ráda bych, aby tyto zkušenosti z krátkodobé brigády byly pro naše klienty schůdkem, který je posune dál. Tam, kam si přejí. Například najít si zaměstnání, své uplatnění, které bude vyhovovat jejich možnostem psychickým i fyzickým. Jeden klient si již během brigády našel práci na zkrácený úvazek. Držím mu opravdu pěsti.

Víte, ono není jednoduché v dnešním rychlém světě uspět. Velmi často se dbá na výkon, než na kvalitu výroby, která nebývá často prioritou. Nešetří se přírodní zdroje. Stavějí se nové a nové supermarkety. Ve velkých podnicích (ne všech samozřejmě), jsou vztahy mezi pracovníky často v napětí a moc se to neřeší. Lidé citlivější nebo oslabenější (například právě lidé s duševním onemocněním) to vnímají. Často potom selhávají v běžném životě anebo se obrní. Kladu si otázku, zda je cílem naší společnosti a smyslem života potlačovat cit, pracovat jako stroj nebo naopak mít vše na „háku“ a užívat si toho, co za mne udělají jiní? Nevím, věřím a doufám, že tímto směrem společnost pokračovat nebude.

A jaké, že jsou naše společné vize? Za klienty i za pracovníky Iskérky vyjadřuji přání, aby bylo více organizací jako je Salamandr. Organizací nebo firem, které by nabízely pracovní uplatnění lidem s duševním onemocněním. Samozřejmě to s sebou nese určité přizpůsobení organizační, časové, výkonnostní. Ze svých zkušeností mohu říci, že tito lidé dokážou vnést do týmu a do práce i něco víc než svůj pracovní výkon. Věřím, že se v Rožnově pod Radhoštěm nebo na jiných místech ČR objeví více podobných možností pro zaměstnání lidí s duševním onemocněním. Tento článek je tedy takovou malou výzvou pro ředitele, majitele firem, vedoucí organizací. Zkuste být těmi, kteří se nebojí.

Za Iskérku o.p.s. Monika Kašparová